

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA LAPPEENRANNAN TEKNILLISEN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialiaali korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi

yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT on sitoutunut osaltaan korkeakoululaitoksen yhteisiin tavoitteisiin ja toteuttaa asetettuja tavoitteita vahvasti profiloituneen strategiansa kautta. LUT-korkeakoulujen yhteisesti luomat suuntaviivat ovat vahvasti linjassa korkeakoululaitoksen tavoitetilan kanssa.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Saimaan ammattikorkeakoulu tiivistävät edelleen yhteistyötään tavoitteena perustaa 1.1.2018 aloittava LUT-konserni, jonka osana toimii Saimaan ammattikorkeakoulu. LUT -konsernista muodostuu yhtenäisesti johdettu strateginen kokonaisuus. Ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkinnot säilyvät nykyisen lainsäädännön mukaisena.

Korkeakoulukonsernin sisällä tuki- ja hallintopalveluita yhdistetään, tilankäyttöä tehostetaan, tietojärjestelmät yhtenäistetään, toiminnan päällekkäisyyksiä karsitaan ja vapautuvia voimavaroja suunnataan valmisteltavan konsernin yhteisen strategian pohjalta erityisesti vahvuusalojen tukemiseen ja innovaatiotoiminnan edistämiseen. Konserni tukee vahvuusalueidensa kehittymistä ja Venäjä-osaamista tiivistävällä strategisella kumppanuudella Pietarin polyteknisen yliopiston kanssa.

Yliopisto syventää strategista kumppanuuttaan Helsingin yliopiston kanssa tavoitteena toisiaan täydentävä osaaminen.

Itä- ja Kaakkois-Suomen korkeakoulutuksen vaikuttavuuden ja alueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi syvennetään yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Yliopisto sopii tekniikan alan yliopistokoulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa tekniikan alan yhteistyöstä ja työnjaosta siten, että toiminnan epätarkoituksenmukaista päällekkäisyyttä puretaan ja yhteistyötä lisätään erityisesti kalliiden tutkimusinfrastruktuurien hankinnassa ja käyttämisessä.

LUT-konserni aloitti toimintansa vuoden 2018 alussa. LUT-konserniin kuuluvat nyt emoyhtiön Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston LUT:n lisäksi Saimaan ammattikorkeakoulu ja Lahden ammattikorkeakoulu. LUT-yliopiston ja Saimaan ammattikorkeakoulun tuki- ja hallintopalvelut on yhdistetty, tilankäyttöä on tehostettu, tietojärjestelmiä ollaan yhtenäistämässä ja päällekkäisyyksiä karsimassa. Tämä työ jatkuu nyt koko konsernin laajuksena.

Hallitukset ovat tehneet päätökset Lahden ammattikorkeakoulun ja Saimaan ammattikorkeakoulun sulautumisesta siten, että uusi LAB-ammattikorkeakoulu käynnistyy 1.1.2020. Samassa yhteydessä on tehty periaatteellinen päätös siitä, että LAMK:n tukipalvelut siirtyvät osaksi LUT:n tukipalveluita. Uusi muodostuva innovaatioammattikorkeakoulu perustuu vahvalle työelämän kanssa tehtävälle yhteistyölle sekä tutkimus, kehitys- ja innovaatio toiminnassa että koulutuksessa. Tämä tukee voimavarojen tehokasta käyttöä ja vahvistaa laatua sekä lisää korkeakoulun vaikuttavuutta.

LUT-korkeakouluille on laadittu yhteinen konsernistrategia. Strategian tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään keväällä 2019 koulutuksen, kansainvälisyyden ja elinkeinoelämänpäätöksen osalta. Koulutuksen strategisissa tavoitteissa korostuvat

koulutusyhteistyö, joustava oppiminen digitaalisuutta hyödyntäen kahdella kampuksella sekä jatkuva oppiminen. Kansainvälisyydessä haetaan kasvua koulutusviennistä, erityisesti ulkomaalaisten opiskelijoiden rekrytoinnista. Elinkeinoimpaktiin sisältyy elinkeinoelämän uudistuminen, kilpailukyky ja uuden liiketoiminnan syntyminen tukeminen.

Strategisen partnerin Pietarin polyteknisen yliopiston kanssa on laadittu yhteistyöstä toimintasuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tutkimus- ja koulutusyhteistyötä, mm. DD-maisteriohjelmassa ja CBC-projekteissa. Yhteistyötä on myös laajennettu LUT-konsernitasolle. Muita LUT:n ulkomaisia strategisia kumppanuuksia rakennetaan potentiaalisimmiksi tunnistettujen, vuonna 2017 kunkin schoolin valitseman 3-5 tutkimusintensiivisen yliopiston kanssa. Vuonna 2018 otettiin käyttöön rahallinen kannuste schooleille partneriyhteistyön tiivistämiseen.

LUT-yliopisto toteuttaa LUT:n ja Helsingin yliopiston solmimaa strategista kumppanuutta mm. Lahden yliopistokeskuksessa. Yhteistyö tuottaa toisiaan täydentävää osaamista sekä laadukasta tutkimusta ja opetusta. Yliopistoilla on toisiaan täydentävää osaamista erityisesti luonnontieteellisissä ja teknistieteellisissä ympäristökysymyksissä. Kattoteemat ovat ympäristö ja kestävä kehitys mukaan lukien sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys.

LUT-yliopisto on viime vuosina vahvistanut tutkimustoimintaansa Savon alueella sekä tekniikan että kauppatieteiden alalla. Tämä on näkynyt tieteellisen tutkimuksen kasvuna erityisesti Mikkelissä. Mikkelin yliopistokeskuksessa LUT tekee tiivistä yhteistyötä Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston sekä paikallisten yritysten kanssa. LUT vahvisti Mikkelin alueyksikköään vuoden 2018 aikana 39 henkilöstä 58 henkilöön. Yksikön tehtävänä on toteuttaa korkeatasoista tieteellistä tutkimusta, antaa tohtorikoulutusta sekä tehdä yhteistyötä yritysten kanssa. LUT:n kaikki schoolit toimivat Mikkelissä bioenergian tutkimusryhmän, vihreän kemian laboratorion sekä yrittäjyyden tutkimusryhmän kautta.

LUT-yliopisto on sopinut tekniikan alan yliopistokoulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa tekniikan alan yhteistyöstä ja työnjaosta siten, että toiminnan epätarkoituksenmukaista päällekkäisyyttä puretaan ja yhteistyötä lisätään erityisesti kalliiden tutkimusinfrastruktuurien hankinnassa ja käyttämisessä. Kaikki

Suomen tekniikan alan yliopistot ovat sitoutuneet yhteistyöhön, jonka avulla Varsinais-Suomessa vallitsevaan valmistavan teknologiateollisuuden, erityisesti meri- ja autoteollisuuden, kasvuun pystytään vastaamaan nopealla aikataululla. Vuonna 2017 perustettiin tekniikan alan yhteistyöyliopisto Finnish Institute of Technology (FITech), joka yhdistää osaajat ja työvoimaa tarvitsevat kasvualojen yritykset. Näin voidaan tehokkaasti hyödyntää jo olemassa oleva osaamis pohja sekä yli 100 miljoonan euron tekniikan tutkimusinfrastruktuurit. LUT-yliopisto tarjosi opiskelijoille jo vuonna 2017 yhteistyöyliopiston ensimmäisen teknologian maisteriohjelman.

Turku Future Technologies (TFT) -yhteistyösopimuksella (2016-2019) tehostetaan korkeakoulujen TKI-palvelujen tuotantoa, saatavuutta ja käyttöönottoa valmistavan teollisuuden yrityksissä.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumista edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmistautumista. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Yliopisto ottaa käyttöön todistusvalinnan kauppatieteen yhteisvalinnassa vuonna 2017.

Opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksien lisäämiseksi ja monipuolistamiseksi LUT-konserni kehittää oppimisympäristöjä ja opintoprosesseja sekä hyödyntää yhteisiä resursseja molemmilla sektoreilla samalla kuitenkin säilyttäen tutkintojen profiilit. Korkeakoulutukseen siirtymisen nopeuttamiseksi konsernissa kehitetään toisen asteen opiskelijoille tarjottavia opintoja osallistumisen laajentamiseksi.

Yliopisto keskittää verkko-oppimisen yhteen digitaaliseen oppimisympäristöön, panostaa sähköiseen tenttiympäristöön sekä lisää opetustallenteiden käyttöä vuoteen 2018 mennessä. Lisäksi yliopisto ottaa käyttöön sähköisiä työkaluja koulutuksen johtamiseen ja verkko-oppimiseen analytiikkaan.

Konserni tehostaa kansainvälisten opiskelijoiden opiskelijarekrytointiaan ottaen huomioon EU/ETA -alueen ulkopuolisille opiskelijoille käyttöön otettavat lukuvuosimaksut.

LUT on ollut jo usean vuoden ajan mukana kandidaattivalinnoissa (120 op + 180 op) tekniikan alan DIA-yhteisvalinnassa ja kauppatieteiden yhteisvalinnassa, joissa valintamenettelyjä on kehitetty alakohtaisesti yhdessä muiden korkeakoulujen kanssa. DIA-yhteisvalinnassa on jo vakiintuneet käytännöt todistusvalintaan, ja LUT valitsee tässä kiintiössä opiskelijoita suoraan yhteisvalinnan 50 % aloituspaikoista kussakin tekniikan koulutusohjelmassa ja tekniikan aloituspaikoista on varattu vähintään 60 % ensikertalaisille. Kauppatieteiden yhteisvalinnassa 2018 valittiin 60 % kauppatieteiden opiskelijoista ylioppilastutkinnon arvosanojen perusteella annettavien pisteiden osoittamassa paremmuusjärjestyksessä ja 70 % ensikertalaisista hakijoista.

LUT-yliopisto muutti avoimen yliopistonsa maksuttomaksi lukuvuodeksi 2018-19. Samalla avattiin LUT Highway, uusi hakuväylä päästä yliopistoon diplomi-insinöörin tai kauppatieteiden maisterin koulutukseen ilman pääsykoetta. LUT Highway -väyläohjelman hyväksytyksi suorittaneet voivat hakea LUT:n tutkinto-opiskelijaksi avoimen yliopiston väylän valintaperusteiden mukaisesti. Tämä koskee sekä tekniikan että kauppatieteiden koulutusohjelmia. LUT Highway -opinnoilla ei ole lukuvuosi- tai kurssimaksuja ja ne suoritetaan täyspäiväisesti Lappeenrannassa. Ohjelmaan valittiin ilmoittautumisjärjestyksessä 100 opiskelijaa, 60 tekniikkaan ja 40 kauppatieteisiin. Vuonna 2019 arvioidaan kokeilun onnistumista ja päätetään jatkotoimista.

LUT-korkeakoulujen strategisena tavoitteena on joustava opetus digitaalisuutta hyödyntäen kahdella kampuksella. Tätä varten lisätään digitaalisten kurssien yhteistyötä kandidaattitasolla tekniikan ja talouden kurssitarjonnassa sekä digitaalista kielikoulutusta. LUT:n 1. rakennusvaiheen peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä otettiin huomioon uudistuvan ja digitaalistuvan koulutuksen tarpeet.

LUT-yliopisto on keskittänyt opetuksen yhteen digitaaliseen oppimisympäristöön (Moodle) entisen kahden sijaan. Sähköiseen tenttimiseen on panostettu niin kansallisen EXAMin kuin sähköisten Moodle-tenttien myötä tuoden ajasta ja/tai paikasta riippumattomia vaihtoehtoja tenttimiselle. Lisäksi digitalisaation myötä arvioinneissa on jatkuvan arvioinnin merkitys kasvanut. Opetustallenteiden määrä niin luentotallenteina kuin opetuksen lyhytvideoina on kasvanut merkittävästi ja kasvaa yhä. Verkko-oppimisen analytiikan hyödyntäminen niin yksittäisten kurssien suhteen kuin koulutuksen johtamisessa on saanut pontta vuoden 2019 alusta alkaen. Analytiikan tuomat edut korostuvat erityisesti verkkopainotteisten koulutusohjelmien kohdalla.

LUT-konsernissa on asetettu tavoitteet kansainväliseen opiskelijarekrytointiin. Tavoitteena on kaksinkertaistaa lukuvuosimaksullisten opiskelijoiden määrä seuraavan kahden vuoden aikana.

Osana LUT-konsernin strategiatyötä on tarkasteltu joustavaa opiskelua korkeakoulujen välillä. Tätä varten on kehitetty koulutuspolkuja, jotka mahdollistavat sujuvamman siirtymisen yliopistoon niille opiskelijoille, jotka haluavat jatkaa välittömästi opintojaan. Yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhteinen kansainvälinen

kesäkoulu toteutettiin ensimmäisen kerran kesällä 2018. Kesäkoulu sisältää kattavan kurssitarjonnan kandidaatin- ja maisteritasoille. AMK vastaa kandidaattitason kurssien ja yliopisto maisteritason koulutuksesta.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Lappeenrannan teknillinen yliopisto vahvistaa tutkimuksen laatua yhteistyössä tutkimusintensiivisten yliopistojen kanssa. Yliopisto vahvistaa tutkimustoimintaansa erityisesti tohtorinkoulutusta kehittämällä ja lisäämällä tutkimushenkilöstön kansainvälistä rekrytointia. Yliopisto ottaa tutkimuksen hyödyntämisessä huomioon erityisesti alueen työelämän tarpeet. Yliopiston avoimen tieteen toimintapa nousee sopimuskauden aikana vähintään tasolle kolme.

Yliopiston tavoitteena on vuoteen 2020 mennessä olla OECD -kriteeristön täyttävä yrittäjämäinen yliopisto, jolla on käytössä yliopiston yhteinen toimintamalli yritys yhteistyöhön.

LUT-yliopiston tieteellisen julkaisu toiminnan keskittyminen yhä kovempitasoisiin julkaisuihin, Jufo 2 - 3-tasoisille, jatkui vuonna 2018. Jufo 2 - 3-julkaisujen määrä kasvoi noin 50 % edellisvuoteen verrattuna. Uusimman, vuonna 2018 valmistuneen Tieteen tila -raportin mukaan LUT:n julkaisujen tieteellinen vaikuttavuus ylittää kokonaisuutena maailman keskitason. Yliopiston liikevaihtoon sisältyvä täydentävä rahoitus kasvoi edellisvuodesta 13 prosentilla, vaikka lähivuodet ovatkin olleet haasteellisia täydentävän rahoituksen näkökulmasta.

LUT-yliopistossa toteutetaan vuonna 2019 tutkimuksen ulkopuolinen arviointi (Research and Impact Assessment, RIA), mihin liittyvä valmistelutyö käynnistyi jo vuonna 2018. RIA:ssa arvioidaan mm. LUT:n tutkimustoiminnan tasoa, kehitystä, vaikuttavuutta ja tulevaisuuden potentiaalia. RIA-dataa ja -tuloksia hyödynnetään strategiatyössä.

LUT-yliopisto on uusimassa HR Excellence in Research -labelia, mikä nähdään hyödyllisenä myös kansainvälisten tutkijarekrytointien kasvun näkökulmasta. Vuonna 2018 päivitettiin HRS4R-toimintasuunnitelma ja vuonna 2019 LUT:ssa toteutuu HRS4R-prosessiin liittyvä ulkopuolinen arviointivierailu.

Avoimen tieteen edistämisessä LUT:ssa tapahtui merkittävä nousu jo vuoden 2016 kuluessa, kun LUT nousi tasolta kaksi tasolle neljä. Opetus- ja kulttuuriministeriö palkitsi marraskuussa 2016 LUT:n parhaiten edistyneenä yliopistona avoimen toimintakulttuurin kehittämisessä. Sen jälkeen työtä on jatkettu avoimen tieteen palveluinfrastruktuurin kehittämiseksi entistä toimivammaksi, ja kannustettu ja tuettu tutkijoita avoimeen julkaisemiseen ja dataan.

Vuoden 2017 alussa käynnistynyt Green Campus Open -yrityskiihdyttämö (GCO) siirtyi vuoden 2018 alussa osaksi LUT-konsernin kaikkien korkeakoulujen toimintaa. Vuonna 2018 GCO:ssa mm. kehitettiin LUT:n sisäistä haku-/koulutusprosessia TUTLI-hakua varten sekä BusinessFinlandin pyynnöstä kehitettiin myös valtakunnallista TUTLI-ohjelmaa, kartoitettiin ja koottiin sijoittajaverkostoa tukemaan LUT:n tutkimusperustaisten start-upien liikkeellelähtöä, organisoitiin systemaattisia sijoittajien ja LUT:n tutkimusryhmien tapaamisia, kehitettiin yliopiston tutkimuksessa syntyneiden IPR-oikeuksien kaupallistamisen toimenpiteitä ja tehtiin case-selvityksiä LUT:n tutkimustulosten hyödyntämisestä teollisuusyritysten nykyisessä tai uudessa liiketoiminnassa. GCO:n toimesta käynnistettiin myös LUT-konsernin ammattikorkeakoulujen toteuttama alueellisille pk-yrityksille suunnattu BusinessMill-palveluorganisaatio.

LUT-yliopistoon perustettiin vuonna 2018 J. Hyneman Center, JHC. Hyneman Center on vapaa tila Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijoille kohdata, testata erilaisia ratkaisuja ja rakentaa prototyyppejä. Keskuksen tarkoituksena on saada aikaan uusia ideoita ja innovaatioita. JHC on vapaasti kaikkien alueen opiskelijoiden käytettävissä. Omien projektien tekemisen lisäksi keskuksessa järjestetään kursseja, työpajoja ja erilaisia verkostoitumistapahtumia.

LUT-yliopiston yrittäjämäisen yliopiston toimintamalliin kuuluu tällä hetkellä lukuisa joukko erilaisia toimenpiteitä/käytäntöjä, joilla edistetään OECD:n kriteeristön täyttämistä yrittäjämäisenä yliopistona. Vuonna 2018 toteutettiin mm. seuraavaa: *introduktion kandi- ja maisterivaiheen opiskelijoille yrittäjämäisestä yliopistosta ja yrittäjämäisestä oppimisesta (yritysyhteistyö ja sen laaja hyödyntäminen yksi tärkeä näkökulma tässä); yrittäjämäisen pedagogiikan sisällöt ovat olleet osana yliopistopedagogisia opintoja; yrittäjämäisen oppimisen (entrepreneurial learning) koulutusmoduuli on ollut tarjolla opetushenkilökunnalle; on tuettu koulutusten ja infojen avulla yrittäjämäisen oppimisen elementtien sekä sisältöjen kytkemistä tutkinto-ohjelmiin (toimimista OPS-työn tukena); kaikilla LUT:n perusopiskelijoilla on ollut mahdollisuus valita yrittäjyyden sivuaine opintoihinsa; LUT tohtorikoulutettaville on järjestetty 6 op Entrepreneurship for Academics -kurssi.*

Yliopisto on analysoinut vuoden 2017 HEInnovate-itsearviointikierroksen tulokset, jotka olivat positiiviset vuoden 2015 itsearvioinnin tuloksiin verrattuna. Itsearviointikierroksen tulosten pohjalta on tehty korjaavia toimenpiteitä erityisesti näkyvyyteen ja viestintään.

LUT-yliopisto on lähtenyt systematisoimaan yritysyhteistyötään ja rakentamaan kumppanuusmallia, jonka myötä yritysyhteistyötä hoidetaan aikaisempaa suunnitelmallisemmin ja yhtenäisin toimintamallein. Vuonna 2018 valmisteltiin rekrytointikumppanuusmallia, mikä tarjoaa yrityksille mahdollisuuden hyödyntää suunnitelmallista rekrytointiyhteistyömallia, joka erilaisten konkreettisten yhteistyömuotojen kautta edistää opiskelijoiden ja työnantajayritysten kohtaamista.

Strategisten yrityskumppanuuksien kehittämiseen panostetaan, ja 2018 valmisteltiin käyttöön otettavaksi sekä avainasiakaspäällikkyydet että toiminnan vuosikellot. Avainasiakaspäälliköt toimivat yliopistotason vastuuhenkilöinä kunkin yrityksen kanssa tehtävässä yhteistyössä ja vuosikellojen avulla yhteistyötä sekä systematisoidaan että kehitetään.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työväliseen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Yliopisto vahvistaa edelleen johtamista ja esimiestyötä, viestintää ja vuorovaikutusta sekä yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä. Mittarina käytetään Great Place to Work -vertailua.

LUT-konsernissa on yhteistyössä henkilöstön kanssa laadittu konsernin yhteiset henkilöstöpolitiikan periaatteet, mitkä on hyväksytty kaikkien korkeakoulujen hallituksissa. Henkilöstön ja opiskelijoiden osallistuminen muutosten suunnitteluun ja toteutukseen on otettu proaktiivisesti ja suunnitelmallisesti huomioon. Henkilöstö ja opiskelijat ovat osallistuneet LUT-konsernia koskevien strategisten linjausten suunnitteluun erityisesti koulutuksen osalta. Henkilöstö ja opiskelijat ovat voineet vaikuttaa myös LUT:n 1. rakennusvaiheen peruskorjauksen suunnitteluun.

Yliopiston ja Saimaan amk:n yhteinen Iloa elämään -toiminta fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi on jatkunut edelleen, kuten myös kampuksen hyvinvointitoimikunnan sekä yliopiston kaikkiin yksiköihin perustettujen työhyvinvointiryhmien toiminta.

Great Place to Work -henkilöstökysely (GPTW) toteutettiin kolmannen kerran syksyllä 2018 (edellinen syksyllä 2016). Kyselyn perusteella nostettiin esiin keskeiset kehittämiskohteet, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti johtoryhmän kokousten yhteydessä. Toteutettuun Trust Index -kyselyyn pohjautuen painotetaan työyhteisön kehittämisessä seuraavia teemoja: työntekijöiden osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon, esimiestyön kehittäminen sekä selkeä suunta: strategiasta ja tavoitteista kertominen. Yliopistossa kuukausittain toistuva Fiilismittari-kysely ja GPTW-indeksi ovat yksi osa tulostavoitteita ja -kriteereitä akateemisten yksiköiden ja osaamisalueiden toiminnalle. Fiilismittarissa havaittuihin poikkeamiin tartutaan aktiivisesti ja tarvittaessa poikkeamista raportoidaan myös yliopiston hallitukselle.

3. LAPPEENRANNAN TEKNILLISEN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFIIILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Lappeenrannan teknillinen yliopisto on kansainvälinen tekniikkaa ja taloutta yhdistävä tiedeyliopisto. LUT -konserni toimii tiiviissä yhteistyössä vahvuusalojensa kannalta keskeisten yliopistojen, sektoritutkimuslaitosten, ammattikorkeakoulujen, elinkeinoelämän ja muun ympäröivän yhteiskunnan kanssa vahvistaen toiminta-alueensa elinvoimaa ja näkyvyyttä.

Uuden korkeakoulukonsernin yliopisto- ja ammattikorkeakoulutoiminnalle määritellään alustava tehtävä ja profiili vuoden 2017 loppuun mennessä ja niitä tarkennetaan tarvittaessa vuoden 2018 aikana.

LUT-korkeakouluille on laadittu yhteinen konsernistrategia. Konserniin kuuluvat korkeakoulut, LUT-yliopisto sekä Lahden ja Saimaan ammattikorkeakoulut sopivat joulukuussa 2018 konsernistrategian tavoitteiden ja niihin liittyvien toimenpideohjelmien tarkentamisesta keväällä 2019. Tämä työ sekä Lahden ja Saimaan ammattikorkeakoulun sulautumisesta syntyvän LAB-ammattikorkeakoulun strategiatyö on parhaillaan käynnissä. LUT:n strategiatyö on käynnissä ja siinä tullaan hyödyntämään myös tutkimuksen ulkopuolisen arvioinnin tuloksia.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Lappeenrannan teknillinen yliopisto on määritellyt vahvuusalueikseen: 1) Puhdas energia, 2) kiertotalous, jossa painottuvat puhdas vesi ja jätevirrat sekä 3) kestävä liiketoiminta ja yrittäjyys.

Yliopiston vahvuusaloilla tutkimuksessa korostuu yhteistyö merkittävien venäläisyhteistyötahojen kanssa sekä Venäjäosaaminen. Yliopisto hyödyntää digitalisaation ja datatieteen mahdollisuuksia.

Uudelle korkeakoulukonsernille määritellään alustavat vahvuusalueet vuoden 2017 loppuun mennessä ja niitä tarkennetaan tarvittaessa vuoden 2018 aikana.

Uudelle 1.1.2020 käynnistyvälle LUT-konsernin osalle, LAB-ammattikorkeakoululle, määritellään alustavat vahvuusalat toimilupahakemukseen. Vahvuusaloja täsmennetään ja konkretisoidaan edelleen strategian valmistelutyön yhteydessä.

LUT:n strategiatyö on käynnissä, ja vahvuusalat ja uudet nousevat alat määritellään sen yhteydessä.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	640
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	190

Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	450
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	45
Alemmat korkeakoulututkinnot	400

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 50 275 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 44 623 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon ydinvoiman tekniikka ja turvallisuus. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 396 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 5 400 000 euroa vuonna 2017, 5 250 000 euroa vuonna 2018, 4 900 000 euroa vuonna 2019 ja 4 750 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- LUT -konsernin muodostaminen ja painoalojen vahvistaminen 1,5 M€ (2017-2020)
- Yhteistyön tiivistäminen tutkimusintensiivisten yliopistojen kanssa
- Yrittäjyyden, yritysyrityksen ja tutkimustulosten hyödyntämisen vahvistaminen

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 986 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 4 666 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

LUT-konsernin muodostamista ja painoalojen vahvistamista, yhteistyötä tutkimusintensiivisten yliopistojen kanssa sekä yrittäjyyden, yritysyrityksen ja tutkimustulosten vahvistamista on kuvattu tämän raportin aiemmissa kohdissa. Tähän on koottu nyt yhteen jo aiemmin tässä raportissa esitetyt keskeisimmät asiat.

LUT-KONSERNIN MUODOSTAMINEN JA PAINOALOJEN VAHVISTAMINEN

LUT-konserni aloitti toimintansa vuoden 2018 alussa. LUT-konserniin kuuluvat nyt emoyhtiön Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston LUT:n lisäksi Saimaan ammattikorkeakoulu ja Lahden ammattikorkeakoulu. LUT-yliopiston ja Saimaan ammattikorkeakoulun tuki- ja hallintopalvelut on yhdistetty

(Saimaan amk:n korkeakoulupalvelut ja niitä tuottava henkilökunta siirtyivät LUT:lle liiketoiminnan luovutuksena 29.1.2018, yhteensä 54 henkilötyövuotta), tilankäyttöä on tehostettu, tietojärjestelmiä ollaan yhtenäistämässä ja päällekkäisyyksiä karsimassa. Tämä työ jatkuu nyt koko konsernin laajuisena.

Hallitukset ovat tehneet päätökset Lahden ammattikorkeakoulun ja Saimaan ammattikorkeakoulun sulautumisesta siten, että uusi LAB-ammattikorkeakoulu käynnistyy 1.1.2020. Samassa yhteydessä on tehty periaatteellinen päätös siitä, että LAMK:n tukipalvelut siirtyvät osaksi LUT:n tukipalveluita. Uusi muodostuva innovaatioammattikorkeakoulu perustuu vahvalle työelämän kanssa tehtävälle yhteistyölle sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa että koulutuksessa.

LUT-korkeakouluille on laadittu yhteinen konsernistrategia. Strategian tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään keväällä 2019 koulutuksen, kansainvälisyyden ja elinkeinoelämäimpaktin osalta. Koulutuksen strategisissa tavoitteissa korostuvat

koulutusyhteistyö, joustava oppiminen digitaalisuutta hyödyntäen kahdella kampuksella sekä jatkuva oppiminen. Kansainvälisyydessä haetaan kasvua koulutusviennistä, erityisesti ulkomaalaisten opiskelijoiden rekrytoinnista. Elinkeinoimpaktiin sisältyy elinkeinoelämän uudistuminen, kilpailukyky ja uuden liiketoiminnan syntymisen tukeminen.

LUT-konserniin liittyvät päätökset on tehty aikataulussa ja hyvässä yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa.

YHTEISTYÖN TIIVISTÄMINEN TUTKIMUSINTENSIIIVISTEN YLIOPISTOJEN KANSSA

Strategisen partnerin Pietarin polyteknisen yliopiston kanssa on laadittu yhteistyöstä toimintasuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tutkimus- ja koulutusyhteistyötä, mm. DD-maisteriohjelmassa ja CBC-projekteissa. Yhteistyötä on myös laajennettu LUT-konsernitasolle. Muita LUT:n kansainvälisiä strategisia kumppanuuksia rakennetaan potentiaalisimmiksi tunnistettujen, vuonna 2017 kunkin schoolin valitseman 3-5 ulkomaisen tutkimusintensiivisen yliopiston kanssa. Olemassa olevaa, tuloksellista yhteistyötä laajennetaan ja systematisoidaan esim. monipuolistamalla yhteisiä toimintoja tutkimusyhteistyöstä myös koulutusyhteistyöhön tai päinvastoin sekä kasvattamalla yhteistyöhön osallistuvien tutkimusryhmien tai koulutusohjelmien määrää.

LUT-yliopisto toteuttaa LUT:n ja Helsingin yliopiston solmimaa strategista kumppanuutta mm. Lahden ja Mikkelin yliopistokeskuksissa. Yhteistyö tuottaa toisiaan täydentävää osaamista sekä laadukasta tutkimusta ja opetusta. Yliopistoilla on toisiaan täydentävää osaamista erityisesti luonnontieteellisissä ja teknitieteellisissä ympäristökysymyksissä. Kattoteemat ovat ympäristö ja kestävä kehitys mukaan lukien sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys.

LUT-yliopisto on sopinut tekniikan alan yliopistokoulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa tekniikan alan yhteistyöstä ja työnjaosta siten, että toiminnan epätarkoituksenmukaista päällekkäisyyttä puretaan ja yhteistyötä lisätään erityisesti kalliiden tutkimusinfrastruktuurien hankinnassa ja käyttämisessä. Yhteistyötä eri yliopistojen kesken tarkastellaan säännöllisesti mm. profiloitumisrahoitushaun valmistelun yhteydessä.

YRITTÄJYYDEN, YRITYSYHTEISTYÖN JA TUTKIMUSTULOSTEN HYÖDYNTÄMISEN VAHVISTAMINEN

Strategiansa mukaisesti LUT:n tavoitteena on olla Suomen ensimmäinen OECD-kriteeristön täyttävä yrittäjämäinen yliopisto. LUT on ottanut käyttöön OECD:n ja EU-komission tuottaman, yrittäjämäisen yliopiston arviointijärjestelmän. Kaksi arviointikierroksista on toteutettu, 2015 ja 2017, ja seuraava on vuonna 2019. Yrittäjämäisen yliopiston kehittäminen etenee laaditun toimenpideohjelman mukaisesti.

LUT:n liiketoimintaekosysteemi sisältää LUT-korkeakoulujen tutkimus- ja koulutusyksiköt, Green Campus Open -yrittäjyyshyödyttämön, opiskelijavetoisen yrittäjyysyhteisö LUTESin, sijoitusyhtiö Green Campus Innovations Oy:n ja avoimen kansainvälisen innovaatioalusta Nordic Innovation Acceleratorin. Vuoden 2017 alussa käynnistynyt Green Campus Open -yrittäjyyshyödyttämö (GCO) siirtyi vuoden 2018 alussa osaksi LUT-konsernin kaikkien korkeakoulujen toimintaa. Vuonna 2018 GCO:ssa mm. kehitettiin LUT:n sisäistä haku-/koulutusprosessia TUTLI-hakua varten sekä BusinessFinlandin pyynnöstä kehitettiin myös valtakunnallista TUTLI-ohjelmaa, kartoitettiin ja koottiin sijoittajaverkostoa tukemaan LUT:n tutkimusperustaisten startupien liikkeellelähtöä, organisoitiin systemaattisia sijoittajien ja LUT:n tutkimusryhmien tapaamisia, kehitettiin yliopiston tutkimuksessa syntyneiden IPR-oikeuksien kaupallistamisen toimenpiteitä ja tehtiin case-selvityksiä LUT:n tutkimustulosten hyödyntämisestä teollisuusyritysten nykyisessä tai uudessa liiketoiminnassa. GCO:n toimesta on käynnistetty myös LUT-konsernin ammattikorkeakoulujen toteuttama alueellisille pk-yrityksille suunnattu BusinessMill-palveluorganisaatio.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Tuomo Rönkkö
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Juha-Matti Saksa
Rehtori

LIITTEET